

MIX

HTTP://MIX.METHODISTA.HU

VI. ÉVFOLYAM 53. SZÁM

SZERZŐINK:

PÁSZTOR ZSÓFIA
DR. HECKER FRIGYES
KHALED-TÖMÖRI
BOGLÁRKA
GYURKÓ DONÁT
KHALED A. LÁSZLÓ
MALIK PÉTER KÁROLY
SZABÓ MARIANN

SZÁRNYASZEGETT MADARAK – 1.

GONDOLATOK A ROMA PROBLÉMA KAPCSÁN

PÁSZTOR ZSÓFIA

Első osztályos kisfiam az iskola második hetében megjegyezte: – Képzeld anyu, nálunk sok néger gyerek van az iskolában! – döbbenet hallgattam, aztán kitört belőlem a nevetés. Azóta sokat gondolkoztam ennek a meglepő mondatnak a mélyebb tartalmán.

A családjunkban nem sokat beszélünk cigányokról, cigányságról, úgy tűnik kisfiam még nem találkozott a társadalomnak ezzel a súlyos és hosszú ideje megoldatlan kérdésével. Egy hét éves kis emberke esetében talán ez nem is baj. A *probléma* ott kezdődik, hogy én magam is sután állok a kérdéshez, alig tudok „róluk” valamit. Látom, hogy itt élek, itt vannak mindenütt, városokban, falvakban, tanyákon. Vidámak, hangosak, szélsőségesen temperamentumosak, élet van bennük. Belakják, beélik a rendelkezésükre álló teret. Összetartanak és elkülönülnek. Érdekesen öltözködnek. A családi kötelékek, szerepek, hagyományok eltérnek a mieinktől. Látok sok mindent, de nem ismerem őket, sem egyénenként, sem, mint etnikumot. Látom a különbözőségüket, de nem ismerem másságuk okát.

Régebben az ismeretlenség, az idegenség félelmet keltett bennem, pedig neveltetésem során egyáltalán nem volt előttem előítélettel teli példa. Sok nemzedéken át nem tanítottak meg bennünket arra, hogyan kell látni, érteni és elfogadni a másságot. Gyerekkoromban, éppen úgy, mint most szülőként nem beszélünk cigányokról, cigányságról, hallgatással, távolságtartással mentünk el a reménytelenül megoldhatatlannak tűnő probléma mellett. Most is furcsán érzem magam közöttük, félelem már nincs bennem, de a bizalmatlanságot nem tagadhatom. Nem ismerem őket, teljesen hiányzik a párbeszéd.

Évszázadok óta élek ebben az országban egymás mellett jónéhány népből, nemzetiségből, csoportból össze keveredett „magyarok” és cigányok, de a különbözőségüket nem veszítették el. Tudom a különbség sokkal nagyobb, mint a bőrszín, a hajviselet vagy az öltözködés. A különbözőség belülről fakad, valószínűleg a réges-régi múltból. Ennek okait talán már ők is elfelejtették, nem tudom, eredetüket számon tartják-e a mai fiatal családok. Érdekes kérdés, miért maradt meg, sőt talán erősödött fel a különbözőség, míg más népcsoportok teljesen beolvadtak, azonosultak. Miért nem tűntek el, vagy váltak halványabbá a szokások, hagyományok, miért nem olvadtak össze a falvakban, városokban az ott élőkkel. Hiába éltek együtt évszázadokon át, hiába próbálták gyorsítani az integrálódást erőszakkal, törvényekkel, anyagi érdekekkel, nem keveredtek, nem mosódtak össze a népek, a roma és nem roma lakók. Ritkán vannak egy társaságban, keveset érintkeznek egymással, emiatt keveset is tudnak egymásról, és tovább erősödik az elszigetelődés.

Próbálták semmissé tenni a roma problémát, próbálták tudományt sem venni a különbségekről, de ez sem vezetett integrálódáshoz, sem más megoldáshoz. Különbségek vannak, el kell ismernünk. Nem tolerancia az, ha úgy teszünk, mintha nem lennének észre vehetőek, feltűnőek a népeink közötti eltérések.